



EUROPEES PARLEMENT

2009 - 2014

Zittingsdocument

16.1.2012

B7-0009/2012

ONTWERPRESOLUTIE

naar aanleiding van vragen voor mondeling antwoord B7-0021/2012,
B7-0675/2011 en B7-0676/2011

ingediend overeenkomstig artikel 115, lid 5, van het Reglement

over het verstoorde evenwicht in de voedseldistributieketen (2011/2904(RSP))

José Bové
namens de Verts/ALE-Fractie

Resolutie van het Europees Parlement over het verstoorde evenwicht in de voedseldistributieketen

Het Europees Parlement,

- gezien de mededeling van de Commissie "Een beter werkende voedselvoorzieningsketen in Europa" (COM(2009)0591) en de diverse bij deze mededeling gevoegde werkdocumenten,
 - gezien de definitieve aanbevelingen van de Groep op hoog niveau inzake het concurrentievermogen van de voedingsmiddelenindustrie van 17 maart 2009¹,
 - gezien zijn resolutie van 26 maart 2009 over de voedselprijzen in Europa²,
 - gezien zijn verklaring van 19 februari 2008 over het onderzoek naar en het optreden tegen misbruik van machtsposities door grote, in de Europese Unie werkzame supermarkten³,
 - gezien de door de Raad op 29 maart 2010 aangenomen conclusies over een beter werkende voedselvoorzieningsketen in Europa⁴,
 - gezien het rapport "Agribusiness and the right to food" van de speciale rapporteur van de Verenigde Naties over het recht op voedsel,
 - gezien de artikelen 115, lid 5, en 100, lid 2, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat als gevolg van de volatiliteit van de voedsel- en grondstoffenprijzen grote bezorgdheid is ontstaan over de werking van de Europese en mondiale voedselvoorzieningsketens;
- B. overwegende dat hoewel de voedselprijzen sinds 1996 jaarlijks met 3,3% zijn gestegen, de prijzen die landbouwers ontvangen slechts met 2,1% zijn gestegen, terwijl de bedrijfskosten met 3,6% zijn toegenomen, hetgeen bewijst dat de voedselvoorzieningsketen niet naar behoren functioneert;
- C. overwegende dat in de mededeling van de Commissie wordt erkend dat deze ontwikkelingen "landbouwproducenten zwaar in de problemen [hebben] gebracht en het vermoeden doen ontstaan dat consumenten geen eerlijke prijzen betalen"⁵;
- D. overwegende dat de eindverbruikersprijzen ondanks de scherpe daling van de landbouwgrondstoffenprijzen in 2008 door de bank genomen constant zijn gebleven of zelfs

¹

http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/food/files/high_level_group_2008/documents_hlg/final_recommendations_hlg_17_03_09_en.pdf.

² Aangenomen teksten van die datum, P6_TA(2009)0191.

³ Aangenomen teksten van die datum, P6_TA(2008)0054.

⁴ http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/gena/113636.pdf.

⁵ Inleiding van COM (2009)591.

zijn gestegen;

- E. overwegende dat evenwichtige marktverhoudingen niet enkel de werking van de voedselvoorzieningsketen zouden verbeteren, maar ook de landbouwers ten goede zouden komen;
- F. overwegende dat de huidige wildgroei van oneerlijke handelspraktijken de capaciteit van de landbouwers om te investeren en te innoveren, ondermijnt (met name voor wat groene technologieën, bestrijding van klimaatverandering en hernieuwbare energiebronnen betreft, en dat terwijl landbouwers moeten voldoen aan hoge milieunormen en deze normen in het gemeenschappelijk landbouwbeleid vanaf 2013 nog strenger zullen worden);
- G. overwegende dat het aandeel van de landbouw in de toegevoegde waarde van de voedselvoorzieningsketen is gedaald van 31% in 1995 tot 24% in 2005 in de EU van de 25, en overwegende dat voorlopige cijfers voor de daaropvolgende jaren een verdere daling van het aan de boeren ten goede komende aandeel te zien geeft, met daartegenover een constante stijging van de marges van verwerkers, groothandelaren en/of detailhandelaars en marktdeelnemers buiten de voedselvoorzieningsketen;
- H. overwegende dat het gemiddelde inkomen van de boeren in 2009 in de EU van de 27 met meer dan 12% is gedaald, hetgeen betekent dat boeren niet langer een billijk inkomen uit hun werk kunnen halen, en overwegende dat de boeren en de levensmiddelensector toch nog steeds levensmiddelen moeten produceren die voldoen aan uiterst strenge kwaliteitsnormen, en dit tegen prijzen die betaalbaar zijn voor de consument, in overeenstemming met de doelstellingen van het GLB;
- I. overwegende dat de voedselvoorzieningsketen bestaat uit boeren, coöperaties van boeren en producentenorganisaties, de levensmiddelenindustrie, groothandelaren, kleinhandelaren, supermarktketens, catering, restaurants, het directe aanbod van de particuliere en zelfvoorzieningsproductie en consumenten, maar dat hierbij ook marktdeelnemers van buiten de voedselvoorzieningsketen betrokken zijn, zoals communicatie- en reclamebedrijven, aanbieders van vervoer, logistiek, energie- en nutsvoorzieningen, verpakkingen, technische middelen, additieven en technologieën alsook adviesverlenende instanties; overwegende dat deze complexiteit en grote verscheidenheid in aanmerking moeten worden genomen om de duurzaamheid van de volledige keten te kunnen verbeteren;
- J. overwegende dat in de mededeling van de Commissie op ernstige problemen wordt gewezen zoals misbruik van afnemersmacht, oneerlijke contractpraktijken (zoals te late betalingen), eenzijdige wijzigingen van contracten, betalingen vooraf om aan onderhandelingen te mogen deelnemen, beperkte markttoegang, het ontbreken van informatie over de prijsvorming en de verdeling van de winstmarges in de hele voedselvoorzieningsketen, die nauw verbonden zijn met de verhoogde concentratie in de input-, groothandels- en detailhandelssector;
- K. overwegende dat in de mededeling van de Commissie van 28 oktober 2009 wordt aanbevolen de herstructurering en consolidering van de landbouwsector te bevorderen en te vergemakkelijken door de oprichting van vrijwillige landbouwproducentenorganisaties aan te moedigen;
- L. overwegende dat de mondialisering en de concentratieprocessen, met name op

detailhandelniveau, hebben gezorgd voor een onevenwichtige verhouding tussen de verschillende spelers in de voedselvoorzieningsketen, en overwegende dat de huidige situatie wordt gekenmerkt door een zeer klein aantal almachtige detailhandelaren die rechtstreeks of onrechtstreeks onderhandelen met 13,4 miljoen boeren en 310 000 voedingsmiddelenbedrijven in de hele Unie;

- M. overwegende dat een buitensporige concentratie leidt tot een verlies van productverscheidenheid, cultureel erfgoed, detailhandelsbedrijven, banen en bestaansmiddelen;
 - N. overwegende dat contractuele onevenwichtigheden die uit ongelijke onderhandelingsmacht voortvloeien, volgens de Commissie negatieve gevolgen hebben voor het concurrentievermogen van de voedselvoorzieningsketen, doordat kleinere maar efficiënte partijen zich verplicht kunnen zien met minder winst genoeg te nemen, waardoor zij minder goed in staat zijn en ook minder geneigd zijn om in een betere productkwaliteit en een innovatie van de productieprocessen te investeren;
 - O. overwegende dat voedingsmiddelen vrij worden verhandeld op de interne markt en dat het resultaat van prijsonderhandelingen tussen (organisaties van) producenten, verwerkers, handelaren en detailhandelaren vaak wordt bepaald door de prijsontwikkelingen op de wereldmarkten;
 - P. overwegende dat de enorme verschillen tussen landbouwers en detailhandelaren op het vlak van hun aantal en hun economische macht duidelijk wijzen op een onevenwichtige voedselvoorzieningsketen; overwegende dat het nodig is de ontwikkeling van economische boerenorganisaties te bevorderen om dit getalsmatige onevenwicht te compenseren; overwegende dat coöperaties hun invloed en onderhandelingsmacht opvoeren en zo een centrale rol spelen;
 - Q. overwegende dat de Europese Unie geïntegreerd is in en door verdrag gebonden is aan de wereldhandel;
 - R. overwegende dat de Europese Unie 's werelds grootste importeur en exporteur van landbouwproducten is, en dat de landbouwimport van de EU in 2008 met ongeveer 10% is toegenomen tot 98 600 miljoen euro en de landbouwexport met bijna 11%, tot 75 200 miljoen euro;
 - S. overwegende dat de Europese Unie in het kader van haar ontwikkelingshulpbeleid al heel veel toegevingen doet, en overwegende dat bilaterale overeenkomsten niet eenzijdig, in het nadeel van de Europese landbouw, mogen worden gesloten;
1. is verheugd over de mededeling van de Commissie van 28 oktober 2009 getiteld "Een beter werkende voedselvoorzieningsketen in Europa" (COM(2009)0591), waarin het bestaan van aanzienlijke machtsonenwichtigheden tussen de verschillende marktdeelnemers wordt erkend, maar is van mening dat de in deze mededeling voorgestelde maatregelen ontoereikend zijn om deze problematiek aan te pakken;
 2. doet een beroep op de Commissie en de lidstaten om het probleem van de oneerlijke verdeling van de winsten in de voedselvoorzieningsketen onverwijld aan te pakken, met

name ten aanzien van toereikende inkomens voor boeren; erkent dat de boeren met het oog op de stimulering van duurzame en "ethische" productiesystemen moeten worden gecompenseerd voor hun investeringen en hun inzet op dit gebied; benadrukt dat krachtverhoudingen moeten worden vervangen door op samenwerking berustende verhoudingen;

3. stelt vast dat alle met landbouw samenhangende doelstellingen waarnaar wordt verwezen in de Verdragen van Rome (verhoogde productiviteit, toereikende voedselvoorziening, redelijke prijzen voor de consumenten, marktstabilisatie), verwezenlijkt zijn, behalve de doelstelling om te zorgen voor een billijk inkomen in de landbouwsector; verzoekt de Commissie hierin al haar begrotingsvoorstellen voldoende rekening mee te houden;
4. erkent de noodzaak van een stabiele, zekere en winstgevende productiesector als een doorslaggevende factor in de voedselvoorzieningsketen; merkt echter op dat de voedselvoorzieningsketen bestaat uit verschillende actoren (boeren, verwerkers, producenten, leveranciers en detailhandelaren) die allen een toegevoegde waarde bieden en een bepaalde mate van zekerheid nodig hebben;

Prijstransparantie

5. doet een beroep op de Commissie om het instrument voor de bewaking van de Europese voedselprijzen te verbeteren met als doel dit gebruikersvriendelijker te maken, door hierin een meertalige interface op te nemen waarin een groter aantal voedingsmiddelen is opgenomen en waardoor de prijzen in elke schakel van de voedselvoorzieningsketen binnen en tussen de lidstaten beter kunnen worden vergeleken, zodat wordt voldaan aan de behoefte van consumenten en boeren aan een grotere transparantie met betrekking tot de voedselprijsvorming;
6. betreurt ten eerste dat de Commissie onwillig is een studie te verrichten naar de margeverdeling in de keten, zoals overeengekomen in de begrotingsprocedure 2009;
7. wijst erop dat ongelijkheid op het vlak van transparantie tussen landbouwbedrijven en toeleveringsbedrijven en actoren verderop in de voedselvoorzieningsketen negatieve gevolgen kan hebben voor de onderhandelingspositie van landbouwers en producentengroepen;
8. doet een beroep op de Commissie om het proefproject ter oprichting van een Europese Observatiepost voor landbouwprijzen en marges (aangevuld met gegevens betreffende prijzen, marges en volumes) waarvoor het Parlement en de Raad in het kader van de begroting 2010 1,5 miljoen euro aan kredieten hebben uitgetrokken, snel uit te voeren, deze binnen de Commissie op te richten en een vergelijking op te nemen tussen de duurzame productiekosten en de prijzen af boerderij met betrekking tot de verschillen tussen traditionele en "ethische" producten in de voornaamste landbouwsectoren van de lidstaten en de sociale en economische omstandigheden;
9. dringt er bij de Commissie op aan de Groep op hoog niveau inzake de voedseldistributieketen te behouden als permanent discussieforum, aangezien het een waardevol instrument is gebleken om problemen te identificeren, aanbevelingen te doen en strategieën aan te nemen met het oog op het vinden van oplossingen voor de huidige

onevenwichtige situatie;

10. verzoekt de Commissie om een voorstel in te dienen met het oog op een verplichte jaarlijkse rapportage door de grootste Europese handelaren, verwerkers, groothandelaars en detailhandelaren over hun marktaandelen (met gegevens over huismerken) voor de voornaamste voedingsproducten en over de maandelijkse omvang van hun verkopen, opdat alle partners op de markt de tendensen van de ontwikkeling van vraag, aanbod en prijzen in de voedselvoorzieningsketen kunnen inschatten;
11. merkt op dat in sommige landen de voedselverwerkende industrie de grootste marge heeft in de voedselvoorzieningsketen, hetgeen eveneens werd bevestigd door de Commissie; vraagt bijgevolg dat met name toezicht wordt gehouden op de verwerkende industrie en dat deze met het oog op prijstransparantie wordt gecontroleerd;
12. acht het noodzakelijk te zorgen voor meer markttransparantie en meer informatie aan de consumenten als voorwaarde om de identiteit van producten beter in de verf te zetten en de verscheidenheid te waarborgen van voeding, landbouwproducten en producten uit de voedselverwerkende sector, die een uiting zijn van de geschiedenis en de cultuur van een groot aantal landen en regio's en die de karakteristieke aard van de landbouw in elke lidstaat weerspiegelen;
13. dringt er bij de Commissie op aan verplicht te stellen dat in het transactiedocument het duidelijke bewijs wordt geleverd van de waarde van wat de leverancier verkoopt en dat ook de nettoprijs wordt vermeld die daadwerkelijk bij de transactie wordt betaald;
14. verzoekt de Commissie een effectbeoordeling uit te voeren van de voordelen van een betere juridische onderbouwing van particuliere kwaliteits- en distributielabels, om wildgroei hiervan te voorkomen, de consument meer transparantie te bieden en de producenten toegang tot de markt te geven;
15. onderstreept de noodzaak om een groei van de toegevoegde waarde van de Europese landbouw- en voedingsmiddelenproductie te bevorderen en om voorlichtingscampagnes voor consumenten te lanceren over de inspanningen die door de boeren en de industrie worden geleverd op het gebied van milieu, voedselveiligheid en dierenwelzijn;

Mededinging

16. doet een beroep op de nationale en Europese mededingingsautoriteiten en andere regelgevende instanties die bij de productie en handel betrokken zijn om de dominante positie en het aanzienlijke marktaandeel van handelaren, inputbedrijven, verwerkers en detailhandelaren in de voedingsmiddelenindustrie krachtig aan te pakken; dringt er bij deze instanties op aan stappen te nemen tegen oneerlijke kooppraktijken van alle actoren die boeren in zeer ongelijke onderhandelingsposities dwingen;
17. roept de Commissie ertoe op te zorgen voor een nieuwe verhouding tussen de mededingingsregels en het GLB, met als doel de boeren en hun brancheorganisaties middelen te bieden die het mogelijk maken hun onderhandelingspositie te verbeteren;
18. dringt er bij de Commissie op aan na te gaan wat in elke lidstaat de gevolgen zijn van

significante marktpenetratie door één enkele detailhandelaar of een klein aantal handelaren; spoort de Commissie ertoe aan de mogelijkheid te overwegen om corrigerende maatregelen in te voeren ten voordele van producenten en consumenten wanneer wordt vastgesteld dat de praktijken of het marktaandeel van detailhandelaren een concurrentieverstorend effect hebben;

19. verzoekt de Commissie om eind 2010 een verslag voor te leggen aan het Parlement met gegevens over misbruik van afnemersmacht in de EU, concurrentievervalsing en oneerlijke contractuele praktijken in de gehele voedselvoorzieningsketen, van de inputsector tot en met de consumenten, en met voorstellen voor passende tegenmaatregelen;
20. vraagt dat de lidstaten hun nationale mededingingsautoriteiten waar nodig meer speelruimte voor maatregelen geven door eenvoudige mechanismen in te voeren voor het verzamelen van bewijs voor concurrentievervalsing door middel van oneerlijke contractuele praktijken;
21. is van oordeel dat het nodig is verkoop onder de aankoopprijs op het niveau van de EU te verbieden;
22. dringt er bij de Commissie op aan een volledig sectoraal onderzoek in te stellen naar de hele voedselvoorzieningsketen om vast te stellen in welke mate misbruik van afnemersmacht in de sector voorkomt; wijst in dit verband op het succes van het onderzoek naar mededinging in de farmaceutische sector in 2009;
23. vraagt de Commissie met aandrang de criteria te herzien die momenteel worden gebruikt om concurrentievervalsing te beoordelen (Herfindahl-index); wijst erop dat het met deze index, die nuttig is om de risico's van monopolieposities te beoordelen, niet mogelijk is om concurrentievervalsing te vatten die heimelijk of oligopolide van aard is, zoals die momenteel althans ten dele kan worden aangetroffen in de grootschalige detailhandel;
24. vraagt dat de Commissie zorgt voor een gerichtere toepassing van de mededingingsregels in de voedselvoorzieningsketen en overweegt om in dit verband wetsvoorstellen bij Parlement en Raad in te dienen met als doel de ontwikkeling van dominante marktposities in de productiesectoren, de voedselverwerkende industrie en de detailhandelsector doeltreffend te beperken en de onderhandelingsmacht van de boeren te vergroten om hen in staat te stellen via daadkrachtige producentenorganisaties, brancheorganisaties en het mkb gecoördineerd op te treden tegen dominante actoren;
25. is van oordeel dat Verordening (EG) nr. 1234/2007 houdende de gemeenschappelijke marktordening (GMO) aan een dringende herziening toe is ter versterking van dergelijke organisaties, en dat het toepassingsgebied van deze verordening moet worden verruimd tot duurzame productiepraktijken als een voorwaarde voor de in artikel 101 van het VWEU bedoelde ontheffing;
26. is van oordeel dat een bepaalde mate aan coördinatie en harmonisatie van nationale maatregelen tegen oneerlijke handelspraktijken op EU-niveau noodzakelijk is;
27. dringt er bij de Commissie op aan te voorzien in gedifferentieerde wetgeving voor producten met een sterke territoriale basis, die worden gekenmerkt door hun specifieke, onderscheidende, plaatselijke of regionale aard, in vergelijking met gestandaardiseerde

producten;

28. verzoekt de Commissie maatregelen voor te stellen om ervoor te zorgen dat verschillende voedings-, milieu- en gezondheidskenmerken behouden blijven en dat deze diversiteit gepaard gaat met passende prijzen; de mededinging moet zich immers ook ontwikkelen aan de hand van verschillende kwaliteitskenmerken die dan ook alleszins meetbaar moeten zijn;

Misbruik van afnemersmacht en contractuele mogelijkheden

29. verzoekt de Commissie om ervoor te zorgen dat het mededingingsrecht van de EU niet wordt omzeild door misbruik van afnemersmacht (geen distorsie) in de voedselvoorzieningsketen, hetgeen vaak voorkomt in de vorm van late betalingen aan landbouwers of kleine verwerkende bedrijven, veranderingen achteraf in de contractvoorwaarden, afgedwongen kortingen, doorverkoop met verlies, verlangen van buitengewoon grote hoeveelheden en ongerechtvaardigde schapvergoedingen, en zo nodig met adequate wetsvoorstellen te komen;
30. dringt vooral aan op de verkorting van de betalingstermijnen in de gehele voedselvoorzieningsketen tot maximum 30 dagen voor alle levensmiddelen en minder voor zeer bederfelijke landbouwproducten in het kader van de huidige herziening van Richtlijn 2000/35/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende bestrijding van betalingsachterstand bij handelstransacties (uitzonderingen vallen te overwegen in het geval van producentenorganisatie en coöperaties);
31. verzoekt de Commissie met voorstellen te komen om het Europese mededingingsrecht verder te laten reiken dan alleen het beperkte oogmerk van consumentenwelzijn en lage voedselprijzen;
32. verzoekt de Commissie na te gaan, of de door afzonderlijke distributieketens naast en boven de wettelijke bepalingen gestelde eisen met betrekking tot groenten- en fruitteeltmethoden en bestrijdingsmiddelenresiduen, de vrije handel dreigen te belemmeren en de positie van de distributeurs in de voedselvoorzieningsketen op onbillijke wijze verstevigen;
33. dringt aan op opstelling van een lijst van onrechtmatige marktpraktijken, zoals prijsstunten en verkoopcommissies, en op een uitdrukkelijk wettelijk verbod op deze praktijken door de EU; dringt erop aan dat bedrijven die de voorschriften niet naleven "aan de schandpaal worden genageld" en dat er sancties worden ingevoerd;
34. doet een beroep op de Commissie om na te gaan of en in welke mate het misbruik van huismerken (eigen merkproducten) en de praktijken inzake inkoopallianties van de supermarktketens leiden tot oneerlijke concurrentie, druk op landbouwers en de systematische verlaging van de producentenprijzen; onderstreept dat het misbruik van huismerken het vermogen van producenten (met name van kleine producenten) om te vernieuwen nadelig beïnvloedt; dringt er bij de Commissie op aan in dit verband maatregelen te treffen, opdat landbouwers en producentenorganisaties in het prijsvormingsproces eerlijk worden behandeld;
35. is van mening dat de aanbevelingen van de Commissie om de verticale integratie van de voedselindustrie te vergroten, niet altijd getuigen van de noodzaak de onderhandelingsposities van landbouwers, distributeurs en de voedselindustrie weer in

evenwicht te brengen, en dat deze strategieën daarom vergezeld moeten gaan van maatregelen die misbruik ontmoedigen;

36. waarschuwt dat door kopers opgelegde contractlandbouw, verticale integratie en termijncontracten, die een steeds belangrijkere rol spelen, de concurrentie kunnen verzwakken en de onderhandelingsposities van boeren kunnen ondergraven; doet derhalve een beroep op de Commissie om de gevolgen van dit soort contractregelingen nader te onderzoeken en zo nodig passende maatregelen te treffen;
37. verzoekt de Commissie en de lidstaten om billijke contracten tussen alle actoren van de voedselvoorzieningsketen te bevorderen op basis van met landbouwers- en producentenorganisaties, waaronder sectorale en brancheorganisaties, overeen te komen voorwaarden, teneinde duurzame landbouwpraktijken te stimuleren en te zorgen voor een optimale productkwaliteit, de aankooprijzen voor productiemiddelen te verlagen en billijke prijzen te waarborgen, en om in een makkelijk toegankelijk systeem te voorzien ter bescherming tegen contractbreuk door kopers; is van mening dat standaardcontracten nuttige instrumenten kunnen vormen waarvan de toepassing in een aantal sectoren verplicht zou moeten worden gesteld; ondersteunt de uitwisseling optimale praktijken op het gebied van aanmelding van contractuele praktijken tussen de lidstaten, met inbegrip van het verstrekken van informatie aan de Commissie;
38. juicht de introductie toe van ombudsmannen voor de voedingsdetailhandel en andere arbitragemechanismen die de naleving van contractuele afspraken moeten waarborgen; doet een beroep op de Commissie om de ervaringen in dit verband te onderzoeken met het oog op de instelling van een Europese ombudsman voor de voedingsdetailhandel die onder andere tot taak zou hebben te zorgen voor de naleving van gedragscodes, optimale praktijken en contracten in transacties tussen marktdeelnemers uit de verschillende lidstaten;
39. verzoekt de Commissie oneerlijke praktijken rond schapvergoedingen en andere markttoegangsvergoedingen te onthullen en tegen het licht te houden van het mededingingsrecht; verzoekt de Commissie eensluidende voorschriften voor te stellen voor de toepassing van schapvergoedingen en andere markttoegangsvergoedingen, en met name maatregelen te nemen tegen de buitensporige vergoedingen die sommige distributeurs verlangen;
40. is van oordeel dat de Commissie op Europees niveau een grootschalige voorlichtingscampagne moet bevorderen om de landbouwers beter bewust te maken van hun rechten, de misbruikmakende praktijken die zij kunnen ondervinden, en de middelen waarover ze beschikken om zich daartegen teweer te stellen;

Speculatie

41. doet een beroep op de Europese Unie om aan te dringen op de oprichting van een onafhankelijk overkoepelend regelgevend orgaan dat regels vastlegt inzake termijngoederencontracten en optiehandel, en dat strikte regelgevende maatregelen oplegt tegen het wereldwijde speculeren met levensmiddelen;
42. dringt erop aan dat in het licht van de toenemende oriëntatie op de markt, maatregelen worden genomen tegen de extreme prijsvolatiliteit, daar sommige partijen in de

voedselvoorzieningsketen voordeel trekken uit dit verschijnsel terwijl anderen er zichtbaar schade van ondervinden; doet derhalve een beroep op de Commissie om wetgeving voor te stellen voor instrumenten ter terugdringing van de prijsvolatiliteit ten einde de kwetsbaarheid van producten te beperken;

43. verzoekt de Commissie om de bevoegdheden van de Europese toezichthouders op de termijnmarkten te versterken om de speculatie met voedingsproducten tegen te gaan, en om te werken aan de uitvoering van adequate EU-maatregelen die moeten voorkomen dat gespeculeerd wordt met niet-landbouwproducten om invloed uit te oefenen op termijncontracten in landbouwproducten;
44. verzoekt de Commissie het toezicht op en de algemene doorzichtigheid van de derivatenmarkten voor landbouwproducten te verbeteren en eveneens te zorgen voor meer doorzichtigheid van de onderhandse activiteiten in het kader van de komende herziening van de MiFID (richtlijn betreffende markten voor financiële instrumenten) en andere wetgeving op dit gebied;

Zelfregulering

45. verzoekt de Raad om initiatieven voor zelfregulering en de mogelijkheid waarborgfondsen op te zetten om economische risico's op te vangen te blijven stimuleren om de onderhandelingspositie van de landbouwers te schragen, vooral middels steun aan economische producenten- en brancheorganisaties en landbouwcoöperaties;
46. moedigt de lidstaten aan om codes inzake goede handelspraktijken in de voedselvoorzieningsketen op te stellen, met inbegrip van klachtenmechanismen en boetes voor oneerlijke praktijken; verzoekt de Commissie om een gezamenlijke code voor te stellen die in de gehele EU van toepassing moet zijn om de verhoudingen in de voedselvoorzieningsketen opnieuw in evenwicht te brengen; verzoekt de Commissie dringend om een voorstel in te dienen met het oog op de inzet van een EU-breed mechanisme teneinde de betrekkingen tussen detaillisten met machtspositie en hun leveranciers door gespecialiseerde organen in de lidstaten in het oog te laten houden;
47. acht het noodzakelijk om de integratie van de verschillende schakels van de keten te verbeteren in het kader van brancheorganisaties en vrijwillige standaardcontracten op te stellen, met de mogelijkheid voor de lidstaten om deze in sommige gevallen, vooral in het geval van bederfelijke waren, bindend te verklaren.

Duurzame voedingssystemen en voedselkwaliteit

48. betreurt het feit dat de Commissie in haar mededeling niet meer nadruk legt op het belang van de landbouw in de economische-waardenketen van de voedselvoorzienings- en voedingsmiddelenindustrie; onderstreept de onderlinge relatie tussen de lage prijzen af boerderij en de structurele overproductie en de gevolgen ervan voor de duurzaamheid, de voedselkwaliteit, het dierenwelzijn, de landbouwinnovatie en de werkgelegenheid in de achtergebleven gebieden;
49. verzoekt de Commissie instrumenten voor te stellen ter ondersteuning en bevordering van door landbouwers te beheren voedselvoorzieningsketens, korte aanvoerroutes en

landbouwmarkten die een rechtstreekse band met de consumenten tot stand brengen, en landbouwers in staat stellen een billijker deel van de waarde van de uiteindelijke verkoopprijs te krijgen door vermindering van het aantal tussenpersonen en distributiestadiala;

50. verzoekt de Commissie in het kader van haar werkzaamheden vooral aandacht te schenken aan de situatie in ontwikkelingslanden en de voedselautonomie van deze derde landen niet in gevaar te brengen;
51. verzoekt de Commissie om de hygiënenormen van de EU in verband met de verkoop ter plaatse of op afstand en de houdbaarheid van producten te herzien, om de certificatie- en controlesystemen te decentraliseren en te vereenvoudigen, en om rechtstreekse relaties tussen de producent en de consument, alsmede korte voedselvoorzieningsketens te bevorderen;
52. is van oordeel dat bij het gunnen van openbare aanbestedingen in de voedselvoorzieningsketen een voorkeursbehandeling moet worden verleend aan producentenorganisaties, coöperaties van landbouwers en kleine en middelgrote bedrijven; verzoekt derhalve de Commissie om in dit verband maatregelen voor te stellen;
53. bevestigt het belang en de noodzaak van stevige regelgeving inzake de kwaliteit van landbouwproducten; wijst in dit verband andermaal op zijn resolutie van 25 maart 2010 over het beleid ten aanzien van de kwaliteit van landbouwproducten, en bevestigt dat het absoluut noodzakelijk is dat geïmporteerde producten voldoen aan alle kwaliteits- en productienormen om Europese producten te beschermen tegen oneerlijke mededinging;
54. onderstreept dat de stabiliteit van het inkomen van de landbouwers bepaalt in hoeverre zij in staat zijn te investeren in groene technologieën, bestrijding van klimaatverandering en hernieuwbare energiebronnen en milieubeschermingsmaatregelen voor duurzame landbouw, en dat de landbouwers bovendien moeten voldoen aan hoge milieunormen en dat deze normen nog strenger zullen worden in het gemeenschappelijk landbouwbeleid na 2013;
55. acht het van essentieel belang om de voedselvoorzieningsketen beter te organiseren en verder te rationaliseren ten einde het milieueffect van voedseltransport (voedselkilometers) te verminderen en de afzet van lokale voedingsmiddelen te bevorderen;
56. wijst erop dat investeringen in voorzieningen voor het bewaren en verpakken van landbouwproducten een aanzienlijke bijdrage zouden kunnen leveren aan de waarborging van eerlijke prijzen voor deze producten;
57. wijst erop dat moet worden gezorgd voor duurzame ontwikkeling van de plattelandseconomie door de verwerking van landbouwproducten op de boerderijen aan te moedigen, alsook via niet-landbouwactiviteiten, ten einde het aantal banen op te voeren en aanvullende inkomsten te genereren;
58. verzoekt de Commissie plaatselijke en regionale initiatieven voor het op de markt brengen van levensmiddelen te steunen en deze niet onnodig te belasten met voorschriften en bureaucratische rompslomp, omdat zij in belangrijke mate bijdragen tot de totstandbrenging van toegevoegde waarde door landbouwbedrijven;

Zelfvoorziening, openbare catering en voedselverspilling

59. verzoekt de Commissie bij de herziening van EU-normen naar behoren rekening te houden met ter plaatse gevestigde voedselproducenten, die bij voorbeeld betrokken zijn bij de zelfvoorzienende productie;
60. doet een beroep op de Commissie om mogelijke wijzigingen te evalueren van de regels inzake de aanbestedingsmethoden voor cateringdiensten ten einde duurzame landbouwmethoden en dierenwelzijn te bevorderen en plaatselijke en seizoensvoeding te ontwikkelen;
61. is van mening dat openbare aanbestedingsprocedures, bijvoorbeeld voor levering van zuivelproducten, groenten en fruit aan scholen in het kader van specifieke programma's, ook toegankelijk moeten zijn voor kleine plaatselijke producenten en plaatselijke groepen van producenten;
62. is van mening dat er maatregelen moeten worden genomen ter aanmoediging van door landbouwers rechtstreeks te beheren landbouwmarkten, van op te zetten verkooppunten waar producenten hun producten rechtstreeks aan consumenten kunnen aanbieden en van programma's ter aanmoediging van de verkoop van producten op plaatselijke markten;
63. dringt er bij de Commissie op aan om in een verslag aan het Europees Parlement en de Raad de enorme verspilling van voedsel in de voedselvoorzieningsketen die in sommige lidstaten oploopt tot 30% van het geproduceerde voedsel, te analyseren en maatregelen te nemen middels een bewustwordingscampagne over de essentiële waarde van voedsel;
64. bevestigt dat er voedselprogramma's moeten worden opgezet voor de EU-burgers die dat nodig hebben, zoals de meest achtergestelden, ouderen en jongeren;
65. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.